

1: Vedrørende manuelle kørestole

	NT	Midttrafik	Sydtrafik	BAT	Movia	FynBus
<i>A: Kan en person i en manuel kørestol komme med bussen ved egen hjælp (uden assistance fra hjælper eller chauffør)?</i>	Nej	Letbanen: Ikke ved alle stop – vejledning findes her: https://www.midttrafik.dk/search/?search=letbanen Bybusser: nej. ¹ Landevejsbusser: Nej ² X-busser: Nej (mekanisk lift, der betjenes af chaufføren)	Nej	Nej	Ja, forudsat at kunden er tilstrækkeligt selvhjulpent til selv at betjene rampen, eller hvis adgangsforholdene, fx ved en laventrebus, giver mulighed herfor. I tilfælde, hvor disse forudsætninger ikke er opfyldt, vil kunden ikke selv kunne komme med bussen uden hjælp fra andre.	Bus med el-rampe (Regionale busser + 50% af bybusserne i Odense): Ja, hvis kunden er selvhjulpent og der er optimale forhold for rampen ved stoppestedet, blandt andet kantsten. Bus med manuel rampe: Nej, med mindre kunden selv kan håndtere rampen, eller komme ind i en laventrebus, der sænkes.
<i>B: Kan en person i en manuel kørestol komme med bussen, såfremt vedkommende har en hjælper med, som kan vippe kørestolen om bord uden brug af rampe?</i>	Ja i by- og regionalbusser. I X busser kræver det brug af en rampe/lift. Lift betjenes af chaufføren	Letbanen og Bybusser: Ja Landevejsbusser: Nej, der er ingen rampe X-busser: Nej (mekanisk lift, der betjenes af chaufføren)	I bybusser: Ja I landevejsbusser: Nej, der er ingen rampe	Ja	Ja, hvis hjælperen kan bistå og forholdene ved stoppestedet understøtter dette, fx i forhold til højdeforskelle mellem kantsten og bussens indgang.	Ja, hvis hjælperen er i stand til dette. (Nemtest hvis der er en kantsten og bussen sænkes). Højentrebusser (i alt 25) som typisk er Uddannelsesruter: Nej.
<i>C: Må eller skal chaufføren yde den service, at han stiger ud af bussen for at hjælpe en person i en manuel kørestol med at komme</i>	Chaufføren må IKKE yde løft. Derfor er (stort set) alle busser udstyret med rampe eller lift.	Letbanen og Bybusser: Nej, chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet	Nej, chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet	Nej	Chaufføren er ikke berettiget til at forlade sin plads, herunder af hensyn til blandt andet sikkerhed for de øvrige passagerer.	Chaufføren hjælper ikke med dette. Kunden skal være selvhjulpent, eller have en hjælper med. I busser med elektrisk rampe betjener

¹ I forbindelse med udbud opfordres bybusser at blive installeret med elektriske ramper, der gør at kørestole kan medtages uden hjælp. Sommer 2021 indsættes 14 busser i Herning, der tillige har automatiske fastspænding af kørestolen.

² På den regionale kørsel er der en principbeslutning om at gå fra højgulvsbusser til laventrebusser. Der kan dog i konkrete udbud blive truffet beslutninger, der går imod denne principbeslutning, hvis det efter en konkret vurdering vurderes at være den bedste løsning i det aktuelle udbud.

<i>med bussen, hvis kørestolsbrugeren har brug for hjælp til at blive vippet om bord på bussen, uden at der bruges rampe?</i>	I servicebusser og X Busser vil chaufføren kunne være behjælpelig med ind- og udstigning, bespænding samt billettering.	Landevejsbusser: Nej, chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet X-busser: Ja, (mekanisk lift, der betjenes af chaufføren)				chaufføren el-rampen fra sin plads
<i>D: Er der ombord på alle busserne ramper, der kan bære en manuel kørestol?</i>	Ja i alle by-, regional samt X Busser. Der er derudover udvidet rejsegaranti for kørestolsbrugere (taxa op til 350 kr.) i det tilfælde at kunden møder en reservebus, hvor der ikke er installeret lift eller rampe – eller hvis den er i stykker	Letbanen: Nej Bybusser: Ja, Maksimalbelastning for ramper er 250 kg Landevejsbusser: Nej X-busser: Ja (Mekanisk lift)	Nej, der er kun rampe på bybusser. Maksimalbelastning for ramper er 300 kg	Ja	Ja, der er krav om kørestolsrampe, der kan bære min. 300 kg.	Ja, undtagen i de regionale uddannelsesbusser. Kørestolen må højst veje 250 kg. Inkl. brugeren
<i>E: Må eller skal chaufføren yde den service, at han stiger ud af bussen for at hjælpe en person i en manuel kørestol med at komme med bussen, hvis der er brug for rampe?</i>	Nej, chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet. I servicebusser og X Busser vil chaufføren dog kunne være behjælpelig med ind- og udstigning, bespænding samt billettering.	Letbanen og Bybusser: Nej chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet Landevejsbusser: Nej X-busser: Ja (mekanisk lift, der betjenes af chaufføren)	Nej, chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet	Må	Chaufføren er ikke berettiget til at forlade sin plads, herunder af hensyn til blandt andet sikkerhed for de øvrige passagerer.	Chaufføren hjælper ikke med dette. Kunden skal være selvhjulpent, eller have en hjælper med. I busser med elektrisk rampe betjener chaufføren el-rampen fra sin plads
<i>F: Er der i busserne udstyr til at fastspænde en manuel kørestol under kørslen?</i>	Ja	Letbanen: Nej Bybusser: Ja, Fastspænding af kørestol skal ske ved hjælp af en enkeltstregnet sikkerhedssele, som er monteret. Landevejsbusser: Nej X-busser: Ja	I bybusser: Ja I landevejsbusser: Nej	Ja	Ja, der er krav om sele til fastspænding af kørestol. Af hensyn til sikkerheden i bussen og jf. rejsereglerne er der krav om, at denne anvendes.	Busser med ramper har udstyr til fastspænding Højgulvsbusser har ikke ramper og udstyr til fastspænding.

2: Vedrørende batteridrevne kørestole på maks. 300 kg

	NT	Midttrafik	Sydtrafik	BAT	Movia	FynBus
<i>A: Kan en person i en batteridreven kørestol komme med bussen ved egen hjælp (uden assistance fra hjælper eller chauffør)?</i>	Nej	Letbanen: Ikke ved alle stop – vejledning findes her: https://www.midttrafik.dk/search/?search=letbanen Bybusser: nej (se fodnote 1). Landevejsbusser: Nej (se fodnote 2) X-busser: Nej (mekanisk lift, der betjenes af chaufføren)	Nej	BAT tillader kun manuelle kørestole, da ramper og fastspændingsudstyr er dimensioneret til manuelle kørestole.	Ja, forudsat at kunden er tilstrækkeligt selvhjulpent til selv at betjene rampen, eller hvis adgangsforholdene, fx ved en laventrebus, giver mulighed herfor. I tilfælde, hvor disse forudsætninger ikke er opfyldt, vil kunden ikke selv kunne komme med bussen uden hjælp fra andre.	I busser med el-rampe: Ja, men max vægt er 250 kg. inkl. brugeren. I busser med manuel rampe: Nej typisk ikke, med mindre vedkommende selv kan håndtere en evt. rampe, eller komme ind i en laventrebus, der sænkes. I regionale uddannelsesbusser, der typisk er højentrebuser, er det ikke muligt.
<i>B: Kan en person i en batteridreven kørestol komme med bussen, såfremt vedkommende har en hjælper med?</i>	Ja	Letbanen og Bybusser: Ja Landevejsbusser: Nej X-busser: Ja	I bybusser: Ja I landevejsbusser: Nej, der er ingen rampe	Nej	Ja.	Ja, men max vægt er 250 kg. inkl. brugeren. I regionale uddannelsesbusser, der typisk er højentrebuser, er det ikke muligt.
<i>C: Er der ombord på alle busserne ramper, der kan bære en batteridreven kørestol på maks. 300 kg?</i>	Ja, der er krav om kørestolsrampe, der kan bære max 300 kg.	Letbanen: Nej Bybusser: Ja Landevejsbusser: Nej X-busser: Ja	Nej, der er kun rampe på bybusser. Maksimalbelastning for ramper er 300 kg	Nej	Ja, der er krav om kørestolsrampe, der kan bære min. 300 kg.	Nej, nogle af de manuelle ramper kan max bærer 250 kg. Inkl. brugerens vægt, derfor er den overordnede vægtgrænse for kørestole sat ud fra denne mindste fællesnævner.
<i>D: Må eller skal chaufføren yde den service, at han stiger ud</i>	Nej, chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet.	Letbanen og Bybusser: Nej, chaufføren må som	Nej, chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet	Nej, må ikke	Chaufføren er ikke berettiget til at forlade sin plads, herunder af	Chaufføren hjælper ikke med dette. Kunden skal

<i>af bussen for at hjælpe en person i en batteridreven kørestol med at komme med bussen, hvis der er brug for rampe?</i>	I servicebusser og X Busser vil chaufføren dog kunne være behjælpelig med ind- og udstigning, bespænding samt billettering.	udgangspunkt ikke forlade førersædet Landevejsbusser: Nej, chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet X-busser: Ja, skal (mekanisk lift, der betjenes af chaufføren).			hensyn til sikkerhed for de øvrige passagerer.	være selvhjulpne, eller have en hjælper med. I busser med elektrisk rampe betjener chaufføren el-rampen fra sin plads.
<i>E: Er der i busserne udstyr til at fastspænde en batteridreven kørestol under kørslen?</i>	Ja	Letbanen: Nej Bybusser: Ja Fastspænding af kørestol ske ved hjælp af en enkeltstrengt sikkerhedssele, som er monteret. Landevejsbusser: Nej X-busser: Ja	I bybusser: Ja I landevejsbusser: Nej	Nej	Der er sele i bussen, men der stilles blot krav om at el-kørestole er bremsset.	Der er ikke krav om fastspænding af el-kørestolen i bussen, men vi anbefaler det, hvis det er muligt. El-kørestolen skal placeres i midtergangen med ryggen mod ryglænet og være slukket under kørslen. Dermed står el-kørestolen fast.
<i>F: Sker der afvisning af batteridrevne kørestole med henvisning til, at deres batteri kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko?</i>	Nej	Letbanen og Bybusser: Nej Landevejsbusser: Nej X-busser: Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
<i>G: Hvor tung eller hvor stor må den batteridrevne kørestol maksimalt være for at komme med bussen?</i>	Servicebus: 135x60cm X Bus: 95x60cm Regionalbus:95x60cm Bybus:115x60cm Max:300 kg Mål er fastsat i samarbejde med handicaporganisationerne	Bybusser og X-busser: Max-mål for kørestole, el-scooter: længde: max 120 cm, bredde: max 70 cm, vægt: max 250 kg (incl. bruger) Letbanen : Max mål for kørestole, el-scooter : længde: max 140 cm, bredde: max 70 cm,	Maksimalbelastning for ramper er 300 kg, dvs. kørestol med passager maksimalt må veje 300 kg	Der stilles krav om at rampen kan klare op til 300 kg.	Der stilles krav om, at rampen kan klare op til 300 kg.	Kørestolen må højst veje 250 kg. Inkl. brugeren.

		vægt: max 250 kg (incl. bruger)				
--	--	---------------------------------	--	--	--	--

3: Vedrørende el-scootere på maks. 300 kg

	NT	Midttrafik	Sydtrafik	BAT	Movia	FynBus
<p>A: Kan en person i en batteridreven kørestol komme med bussen ved egen hjælp (uden assistance fra hjælper eller chauffør)?</p> <p>Kan en person på en el-scooter komme med bussen, såfremt vedkommende har en hjælper med?</p>	<p>Såfremt kørestolen overholder krav til maks-mål kan den medtages, hvis brugeren har hjælper med.</p> <p>I servicebusser og X Busser vil chaufføren dog kunne være behjælpelig med ind- og udstigning, bespænding samt billettering.</p>	<p>Letbanen: Ikke ved alle stop – vejledning findes her: https://www.midttrafik.dk/search/?search=letbanen</p> <p>Bybusser: Ja, men det kræver meget præcision i forhold til brug af rampe eller kørsel til kantsten.</p> <p>Landevejsbusser: Nej.</p> <p>X-busser: Nej.</p>	<p>Nej, idet det ikke p.t. er muligt at fastspænde en el-scooter. Hvis dette løses er svaret: Aldrig i en landevejsbus. I en bybus vil det afhænge af størrelsen, bussens udformning og el-scooterens manøvreringsevner.</p>	<p>BAT tillader kun manuelle kørestole, da ramper og fastspændingsudstyr er dimensioneret til manuelle kørestole.</p>	<p>Nej, el-scootere kan ikke medtages, da busserne ikke er dimensioneret hertil.</p>	<p>Nej, el-scootere/el-crosser må ikke medtages i bussen. De vil typisk være for store til at kunne manøvrere rundt inde i bussen</p>
<p>B: Er der ombord på alle busserne ramper, der kan bære en el-scooter på maks. 300 kg?</p>	<p>Ja.</p>	<p>Letbanen: Nej</p> <p>Bybusser: Ja, men det kræver meget præcision i forhold til brug af rampe eller kørsel til kantsten.</p> <p>Landevejsbusser: Nej.</p> <p>X-busser: Nej.</p>	<p>Nej, der er kun rampe i bybusser.</p> <p>Maksimalbelastning for ramper er 300 kg</p>	<p>Nej</p>	<p>Der er krav om kørestolsrampe, der kan bære min. 300 kg.</p>	<p>Nej, nogle af de manuelle ramper kan max bærer 250 kg. Inkl. brugerens vægt, derfor er den overordnede vægtgrænse for kørestole sat ud fra denne mindste fællesnævner.</p>
<p>C: Må eller skal chaufføren yde den service, at han stiger ud af bussen for at hjælpe en person på en el-scooter med at komme med bussen, hvis der er brug for rampe?</p>	<p>I servicebusser og X Busser vil chaufføren dog kunne være behjælpelig med ind- og udstigning, bespænding samt billettering.</p>	<p>Letbanen og Bybusser: Nej.</p> <p>Landevejsbusser: Nej.</p> <p>X-busser: Nej.</p>	<p>Nej, chaufføren må som udgangspunkt ikke forlade førersædet</p>	<p>Nej</p>	<p>Chaufføren er ikke berettiget til at forlade sin plads, herunder af hensyn til sikkerhed for de øvrige passagerer.</p>	<p>Nej, el-scootere/el-crosser må ikke medtages i bussen.</p>
<p>D: Er der i busserne udstyr til at fastspænde en el-scooter under kørslen?</p>	<p>Ja, såfremt kørestolen overholder krav til de maksimale mål</p>	<p>Letbanen: Nej</p> <p>Bybusser: De skal benytte det samme fastspændingsudstyr om kørestole</p> <p>Landevejsbusser: Nej.</p> <p>X-busser: Nej.</p>	<p>Nej</p>	<p>Nej</p>	<p>Nej, el-scootere kan ikke medtages.</p>	<p>Nej, el-scootere kan ikke medtages</p>

<p><i>E: Sker der afvisning af el-scootere med henvisning til, at deres batteri kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko?</i></p>	<p>Nej</p>	<p>Letbanen og Bybusser: Nej. Landevejsbusser: nej X-busser: Nej.</p>	<p>Nej</p>	<p>Nej, el-scootere kan ikke medtages.</p>	<p>Nej, el-scootere kan ikke medtages.</p>	<p>Nej, ingen afvisning pga. batteri, men på grund af størrelsen, fordi de har svært ved at manøvrere rundt inde i bussen for at blive placeret rigtigt med ryggen mod rygstøtten.</p>
<p><i>F: Hvor tung eller hvor stor må el-scooteren maksimalt være for at komme med bussen?</i></p>	<p>300 kg inkl. bruger</p>	<p>Bybusser og X-busser: Max-mål for kørestole, el-scooter: længde: max 120 cm, bredde: max 70 cm, vægt: max 250 kg (incl. bruger)</p> <p>Letbanen : Max mål for kørestole, el-scooter : længde: max 140 cm, bredde: max 70 cm, vægt: max 250 kg (incl. bruger)</p>	<p>Maksimalbelastning for ramper er 300 kg</p>	<p>El-scootere kan ikke medtages.</p>	<p>El-scootere kan ikke medtages.</p>	<p>El-scootere/el-crossere kan ikke medtages i bussen</p>

4) Vedrørende handicap generelt

	NT	Midttrafik	Sydtrafik	BAT	Movia	FynBus
<p>a. Mange personer lever med funktionsnedsættelser og handicaps, der ikke drejer sig om bevægelsesudfordringer, men eksempelvis blindhed, intellektuel/kognitiv funktionsnedsættelse eller social angst. Har I kendskab til yderligere tilgængelighedstiltag for personer med handicap i jeres busdrift?</p>	<p>Auditiv stoppestedannoncering indenfor/udenfor busserne</p> <p>Afholder 2-3 gange årligt møde med den nordjyske afdeling af Dansk Blinde Samfund (DBS), hvor relevante emner drøftes og aktiviteter aftales.</p>	<p>Chaufførerne, andet personale og busselskabet skal yde en kundevenlig og serviceorienteret betjening. Chaufførerne skal forstå og kunne bruge begrebet konduite.</p> <p>Med piktogram angives kørestolspladser og forbeholdte pladser.</p> <p>Handicapkørsel under Flextrafik er et supplement til den kollektive trafik for borgere i Region Midtjylland, der er svært bevægelseshæmmede og blinde/svagtseende.</p> <p>"Bistå" nålen, er et synligt skilt for demente. Når chaufføren eller en kontrollør ser en kunde med skiltet er de uddannet til at hjælpe. I vores chaufføruddannelser "Fly high" uddannes chaufførerne til at vejlede og hjælpe denne gruppe kunder</p>	<p>Nej, ikke udover at der er stoppestedannoncering i bybusserne</p>	<p>Nej</p>	<p>Movia har installeret infotainment i en række busser. Hermed bliver det nemmere at orientere sig om, hvor man er på ruten, ikke mindst for døve, blinde og svagsynede.</p>	<p>Synshandicap: Indvendig stoppestedannoncering i næsten alle busser, og udvendig stoppestedannoncering i regionalbusser og bybusser i Odense, der fortæller vores kunder, hvor bussen kører hen.</p> <p>Hørehandicap: Stoppestedsvinng på skærme i busserne.</p> <p>Demensramte: Vores chauffører er demensvenner. Hvert år kører vi en kampagne, hvor vi giver vores chauffører viden om demens, og hvordan de kan hjælpe mennesker med demens til at få en god og tryk bustur. Derudover har vi i samarbejde med Odense Kommune udviklet "Mælkebøttekortet", der er et tryghedskort målrettet til mennesker med demens i et tidligt stadie, som gerne vil benytte bussen på egen hånd. Når mælkebøttekortet vises</p>

		<p>under titlen "Service i vanskelige situationer"</p> 				<p>til chaufføren ved påstigning, får chaufføren et diskret hint om, at her er en passager med demens, som måske har brug for en hjælpende hånd på rejsen.</p>
<p><i>b. Tilvejebringer I jævnligt opdateret information om hvilke busser, ruter og terminaler, der er tilgængelige?</i></p>	<p>Igang med forsøg, hvor information og varsling af ændringer/ opdateringer sendes til DBS-foreningens web-ansvarlige, som videreformidler til foreningens medlemmer</p>	<p>Nej</p>	<p>Nej</p>	<p>Nej</p>	<p>Nej, men Movia arbejder i regi af DOT på en smileyordning vedrørende større skiftsteder, der skal bidrage med information om tilgængelighed.</p>	<p>Vi tilvejebringer ny information når den er der, fx at der kommer flere busser med elektriske ramper eller når vi justerer rejsereglerne herfor</p>
<p><i>c. Har I en politik og/eller handlingsplan for tilgængelighed for personer med handicap? Og er relevante handicaporganisationer blevet inddraget?</i></p>	<p>Vi er i løbende dialog med Dansk Blinde Samfund (DBS).</p>	<p>I Midttrafik har vi et Tilgængelighedsforum, med deltagelse af medlemmer fra DH (3 medlemmer), Ældre sagen (2 medlemmer), Faglige seniorer (2 medlemmer) og fra kommunerne.(3 medlemmer).</p> <p>Formålet med forummet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> •At skabe et forum for dialog mellem Danske Handicaporganisationer , Ældre-sagen og Midttrafik omkring tilgængelighed i den kollektive trafik 	<p>Nej, vi satser i stedet på at tilbyde handicappede Sydtrafiks flextrafik-produkter</p>	<p>Nej</p>	<p>Ja, Movia har en tilgængelighedspolitik og et tilgængelighedspanel (siden 2013), som mødes fast fire gange årligt. De landsdækkende handicaporganisationer er blandt andet medlemmer af Movias Tilgængelighedspanel.</p>	<p>Nej ikke specifik politik eller handlingsplan, men vi har ½ årlige møder med handicaporganisationer .</p>

		<ul style="list-style-type: none">•At arbejdet med tilgængelighed fremadrettet bør tænkes ind i udviklingsprojekter og udbudsrunder, hvor det afdækkes, hvilke krav det er muligt at stille inden for de udbuddets rammer, og hvor det er praktisk muligt, hvad angår afviklingen af bustrafikken•Det er en målsætning for Midttrafik, at have løbende fokus på udviklingen af nye måder at øge tilgængeligheden på eller at afprøve løsninger, der kan give øget tilgængelighed i den kollektive trafik. Behovet for afprøvning af tiltag eller nuværende løsninger vil være en del af drøftelserne i tilgængelighedsforummet.				
--	--	--	--	--	--	--